

Centraal Planbureau

CPB Notitie | 14 maart 2012

Notitie voor rondetafelgesprek Tweede Kamer over de Wet Werken naar Vermogen (WWNV)

*Op verzoek van de Tweede
Kamer*

CPB Notitie

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510
2508 GM Den Haag

T (070) 3383 380
I www.cpb.nl

Aan: Tweede Kamer

Datum: 14 maart 2012

Betreft: Notitie voor rondetafelgesprek Tweede Kamer over de Wet Werken naar Vermogen (WWNV)

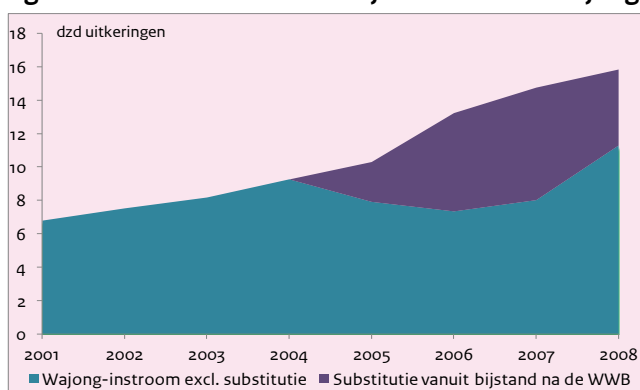
Contactpersoon

D.J. van Vuuren

1. De wwnv komt in essentie neer op (i) afschaffing van de wajong voor niet volledig én duurzaam arbeidsongeschikten, (ii) vermindering van het aantal wsw-plekken en verlaging van de subsidie per wsw-plek, (iii) grotere verantwoordelijkheden voor gemeenten.

2. Door de wwnv zullen gemeenten meer geneigd zijn om uitkeringsgerechtigden aan het werk te krijgen. In het recente verleden was het voor gemeenten vanuit financieel oogpunt aantrekkelijk om bijstandsgerechtigden naar de wajong te krijgen en dit is dan ook op grote schaal gebeurd: de stijging van de wajonginstroom na 2004 hangt voor een groot deel samen met de wwb (zie figuur). Na invoering van de wwnv bestaat deze route niet meer en wordt de uitstroomroute naar werk automatisch belangrijker.

Figuur: Substitutie vanuit de bijstand naar de Wajong na de introductie van de WWB

3. Decentralisering en budgettering van de sociale zekerheid kan leiden tot lagere kosten.

Gemeenten kunnen de instroom beperken via ontmoedigende maatregelen waarbij de aanvrager van een uitkering daar direct een tegenprestatie voor moet leveren (bijvoorbeeld 'Work First'). Ook kunnen gemeenten de uitstroom bevorderen door strenge handhaving en controles en de inzet van effectieve en efficiënte re-integratietrajecten. In de VS bleek dat decentrale uitvoering van daar

geldende minimumvoorzieningen – zoals de ‘Aid to Families with Dependent Children’ (AFDC) – heeft geleid tot een lager gebruik van deze regelingen. Het CPB heeft bij de doorrekening een kostenbesparing bij de wijong geboekt.

4. Bij ongewijzigd beleid kost de wijong op termijn jaarlijks 5,1 mld euro. Als gevolg van de wwnv wordt hierop 900 mln euro (=18%) bespaard. Het leeuwendeel van de besparing (5/6) wordt gerealiseerd doordat thuiswonenden en samenwonenden hun uitkering verlaagd zien worden of zelfs geheel verliezen. De rest (1/6) hangt samen met de grotere verantwoordelijkheden voor gemeenten.

5. De totale structurele besparing door de wwnv bedraagt 1,85 mld euro. Na de wijong wordt het meeste bespaard op de wsw-plekken (650 mln euro). De rest (300 mln euro) wordt bespaard op re-integratie (w-deel) en de begeleidingskosten in de wsw.

6. Tijdens de huidige kabinetsperiode wordt een besparing van 800 mln euro voorzien. 5/8 wordt bereikt door kortingen op begeleidingskosten wsw en re-integratiebudgetten, 1/4 via de wijong en 1/8 via de wsw. De besparingen op de wijong en wsw zijn beperkt omdat de zittende gevallen (van voor 2012) worden ontzien.

7. Een praktisch probleem met de loonwaardebepaling (lwb) is dat de productiviteit niet a priori wordt geobserveerd, waardoor het risico bestaat op een te hoge (of te lage) vaststelling van de loonaanvulling. Als de lwb niet erg precies is, dan zullen de resultaten tegenvallen. Bij een te hoge lwb komen mensen niet aan het werk en bij een te lage lwb wordt geld verspild.

8. De problemen aan ‘de onderkant van de arbeidsmarkt’ kunnen niet los worden gezien van het minimumloon. Het minimumloon sluit mensen uit van de arbeidsmarkt wanneer hun productiviteit niet toereikend is. De loonaanvulling is bedoeld om het gat tussen productiviteit en minimumloon op te vullen. Verlaging van het minimumloon met gelijktijdige fiscale compensatie voor de laagste inkomens heeft in principe hetzelfde effect, maar zonder het nadeel dat geld of banen worden verspild als gevolg van een niet precieze lwb.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (070) 3383 380

info@cpb.nl | www.cpb.nl

Maart 2012